

Posudek oponenta

Bakalářské práce Zuzany Piptové

„OBRAZ SLOVENSKA V BULHARSKÝCH PERIODIKÁCH PO 14. MARCI 1939“

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta

Ústav slavistických a východoevropských studií

V předkládané bakalářské práci studentka Zuzana Piptová svou pozornost zaměřila na analýzu obrazu Slovenska v bulharských periodikách v těsném období po rozpadu druhé československé republiky. Bakalářská práce, v celkovém rozsahu 67 stran, splňuje všechny formální požadavky kladené na tento typ práce; je logicky a srozumitelně strukturovaná do tří základních kapitol, jež jsou doplněny čtyřmi grafickými přílohami zobrazujícími titulní stránky analyzovaných titulů.

Autorka si ve stručném, nicméně věcně a čtivě zpracovaném úvodu položila několik klíčových výzkumných otázek, jimiž vymezila směr svého bádání. Ústřední otázkou byly motivy, které stály v pozadí zájmu bulharských médií zprostředkovat dění v Česko-Slovensku, a způsob, jakým bulharská média situaci po rozpadu Česko-Slovenska interpretovala. Dále autorka zkoumala, jaký byl oficiální postoj cara Borise III. k československým událostem a zda vůbec Slovensko bylo pro bulharskou diplomacii významné.

V úvodní kapitole je diskutována použitá literatura, čítající více jak třicet položek. Většina z publikací je české, slovenské či bulharské provenience. Autorka sice čerpala i z literatury anglické a dokonce i ruské, nicméně, jak sama doplňuje, přínos těchto titulů byl z hlediska její práce nepatrný. Pramennou základnu tvoří tři zvolené novinové deníky *Slovo*, *Zarja* a *Zora*. Časové období výzkumu si autorka stanovila přibližně od počátku března 1939 do první poloviny dubna roku 1939. Na tomto místě jsou také nastíněna kritéria výběru novinových titulů, mezi něž patří především „kulturně-společensko-politický záběr deníku“ skloubený s požadavkem sestavení „representativního vzorku deníků, jež by zastupovaly různorodou politickou scénu zkoumaného období“. Je na škodu, že již na tomto místě čtenář není s novinami stručně blíže seznámen; především se právě nedozví, jakou politickou orientaci jednotlivé noviny reprezentují. Vybraný vzorek tří novinových deníků je nicméně dostatečně relevantní.

Knižní tituly a prameny jsou až na drobné výjimky (v některých citacích není konkrétně uvedeno, odkud přesně je ze zdroje citováno; místy není evidentní, z jakého zdroje vůbec autorka cituje; určité citace v rámci analýzy tisku jsou

evidentně prohozeny, např. pozn. 67, 69, 70 a 71) řádně citovány. Marginální připomínkou může být forma citace internetových zdrojů; datum zobrazení stránky autorka chybně uvádí v kulatých a nikoliv, jak je stanoveno v citační normě, v hranatých závorkách. Poznámkový aparát práce je dostatečně široký s řadou doplňujících informací pod čarou. Na druhou stranu jsou však některé poznámky nadbytečné, příliš zabíhající do podrobností či opakují obdobně to, co je již jinak v textu řečeno. Zbytečně tak místy narušují kontinuálnost textu.

Samotná práce je začleněna do širšího kontextu, což dokládají první dvě kapitoly. První z nich se věnuje obecně politické situaci ve střední Evropě v období mnichovského diktátu („*Kolektivní bezpečnost vs. neutralita*“). Druhá kapitola („*Ústredne momenty vo vývoji bulharskej žurnalistiky*“) v rámci zpracovávané problematiky částečně, byť logicky vybočuje. Autorka v ní stručně nastiňuje vývoj žurnalistiky v Bulharsku od počátku 19. století. Čtivou formou charakterizuje poměrně široké spektrum novinových titulů jednotlivých politických proudů. Svůj výklad dovádí do éry 30. a 40. let 20. století, kdy končí období relativní nestrannosti. Podstatnou část této kapitoly také věnuje konkrétnímu představení analyzovaného tisku, deníkům *Slovo*, *Zora* a *Zarja*. Třetí kapitola („*Obraz bulharskej tlače k diani na Slovensku*“), tedy samotná analýza denního bulharského tisku dění na Slovensku, tvoří nosnou část bakalářské práce. Autorka si všímá, jak rozdílně, dle své vlastní politické orientace, interpretovaly jednotlivé deníky události související s rozpadem Česko-Slovenska. Zároveň však jasně poukazuje na skutečnost, že Slovensko nebylo pro bulharský stát klíčovým hráčem. Naopak slábnoucí četnost zpráv komentujících následující dění na Slovensku dokazovala, že Slovensko pro svůj malý ekonomický význam hrálo v bulharské diplomacii roli marginální

Stylistika práce je, i přes jisté spíše žurnalistické obraty či klišé (např. „ani Německo nespalo na vavřínech“), na solidní úrovni. Pouze v určitých pasážích má text příliš popisný charakter. Některá tvrzení autorka přebírá bez kritičtějšího zhodnocení z dobové sekundární literatury či z novinových textů. Kromě toho jsou v textu místy zjednodušeny faktografické skutečnosti. Například na str. 16 by u vídeňské arbitráže (autorka hovoří pouze o „*Videňské arbitráži*“) bylo vhodné doplnit, že Maďarsko na úkor Československa získalo kromě zmíněného jižního Slovenska i Slovensko východní a především jihozápadní oblasti Podkarpatské Rusi včetně měst Užhorod a Mukačevo (centrum se muselo přesunout do Chustu). Proto by také věta

„proces rozpadu ČSR dovršilo Maďarsko obsazením Zakarpatské oblasti“ měla být na předchozí straně č. 15 zpřesněna.

Poslední výtku představuje nepřesný, či mírně zavádějící obsah anotace práce. Anotace by měla (z hlediska hlavního cíle práce) explicitně zdůrazňovat, že bakalářská práce sice pojednává o bilaterálních vztazích (jak autorka uvádí), nicméně na ně nazírá z úhlu pohledu tří významných novinových bulharských médií; souhrnnou analýzou všech aspektů vzájemných vztahů se autorka nezabývá. Hlavním cílem tedy není komplexní analýza všech aspektů bilaterálních slovensko-bulharských vztahů. Zavádějící je i věta o vymezeném časovém období; výzkum se neodehrává v období „na sklonku druhé světové války“ (sama na straně 10 píše, že zkoumá období „krátce před vypuknutím druhé světové války“).

I přes výše zmíněné kritické připomínky je z textu patrné autorčino zaujetí tématem a znalost dané problematiky. Výstižně formulované cíle práce, jež si autorka vytkla ve svém úvodu, byly splněny. Oponovanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě. Navrhuji známku velmi dobře.

V Praze 24. 8. 2010

PhDr. Ondřej Žíla

oponent práce